

עין משפט
נר מצוה

נג:

האיש מקדש פרק שני קידושין

מסורת הש"ס

קמא א מ"י מ"ז מ"ל
משנה ל"ד:

מוסף תוספות

א ולפירושו זה משמע
שאין בו אלא טריה
מנומנם כירושלים וכו'
מלת מינה טריה
ואונסא דאורחא אינו שוח
כאן פירוט שאם היה כ"כ
מן המעשר שהיה היה
כמאן פירוט שהיה
מתקדש. ח"י הרא"ש
ב נ"ב א דאמר ר' יהודה
פטר חטור בהנאה ממינו
ומפרש פטור דלא מעיני
דבר שהקפידה עליו תורה
לפרוטו כשה ומתו
בהנאה ופ"ק. וס"ט
ג כלומר פטורה בהנאה
בגבולין א"ע שהקפידה
עליו חטור שאינה מותר
בגבולין אלא כספק צורה.
ס"ט ד ומיהו קשה לפי
זה דהוילי לומר תירויהו
לא ינח להו משום
אונסא דאורחא ר"ל
דנחא ליה לפרושי טעמא
אחרונה בני דורה דאפי'
קבל עליו אחריות מי'
לא נחא לה משום טריה
דאורחא. ס"ט נתי'
מ"רש"א על רש"י ד"ה
משום אונסא.
ה וירושלים לא שיי'
טריה דאורחא. ח"י
הרא"ש ו. ולא קריין כ"ה
ערוסותם בגבולין ח"י
הרא"ש.

חוס' ר"י הוקן

בהיותו ירא. קדש לה'.
יתנו. טעמא דחתי
כדי דמתוהין דתני לר'
יהודה בשוגג לא קדש
אפי' הא אית ליה
לר' יהודה משער סמוך
הדיוט הוא. והתקדש לר'
אמר. (וכא) [במחא]
יהיב טעמא שהיא אית'
רצו. ונפק מינה שאם
דקדשו ואיננה רוצה אני
אין צריך לבדוק אתו
הסתמא נחא ליה. טריה
אורחא. צריכה להחלוטו
ליירושלם. דנחלל. שאם
הם קדושתו הרי מתחלל
שוו היא הוצאתו והוא
דבר אסור. ור' יעקב
דלא ידע הי מנייהו.
אכסא דאורחא. עליה רמי
שהמעשר אין בו כאן טרי'
שלא ניתן להוציא [וחזן]
ליירושלם. ואפילו ומכרו
דמיו נתפסין בקדושתו.
איתחא שביחא לאתנסי'
ט"י מנכרא. סמילא.
ואע"פ שעליו לשלם
הקדש השתא נחלל
ליה שאם אין לו עתה
כלום. שיצאו לחולין.
להנות בהן מפתח. ושגגת
הקדש לר' מאיר בני'
הקדש יצאו. כמאן יצאו
הרישות הקדש אחרי שאין
דבריהם קיימים. במכר
מאי. אם קנה חפץ
במעשר הקדש לר' מאיר
בשוגג קנה או לא קנה.

איהו לא נחא ליה משום אונסא דאורחא. פי' כקונטרס דעל
כרמך אונסא דאורחא עליה דרביה רמיא שהמעשר אין כאן
בו שיה פרוטה שלא ניתן להוציא אלא כירושלים שאפי' ימכרנו דמיו
נתפסין בקדושתו וקידושו לריכין שיהו שיה שיה פרוטה* הילכך אי

ולאו ממילא שמעט מינה הרגמה (ר"בין סבא
קמיה דרב אמר קרא הוא בהוייתו יהא:
ובהקדש במזיד קידש בשוגג לא קידש דברי
ר"מ ר"י אומר בשוגג קידש במזיד לא
קידש: א"ר יעקב שמעית מינה דר' יוחנן
דר"מ שניהם אין אשה מתקדשת בהם
הדא לפי שאין אשה רוצה וחדא לפי שאין
שניהם רוצים ולא ידענא הי מינייהו אמר
ר' ירמיה נחוי אגן מעשר איהו לא נחא
לה משום מרחא דאורחא איהו נחא ליה
דניקני איתחא ממילא אלא הקדש תרווייהו
לא נחא להו ד' דנתחיל הקדש על ידיהו
ור' יעקב אמר איכא מסתברא מי לא
איכא למימר מעשר איהו לא נחא לה
משום מרחא דאורחא איהו לא נחא ליה
משום אונסא דאורחא אלא הקדש בשלמא
איהו לא נחא לה דנתחיל הקדש על ידה
אלא איהו מי לא נחא ליה דניקני איתחא
ממילא בעא מיניה רבא מרב חסדא אשה
אין מתקדשת מעות מהו שיצאו לחולין אמר
ליה אשה אין מתקדשת מעות היאך יצאו
לחולין בעא מינה רבי חייא בר אבין מרב
חסדא במכר מאי אמר ליה אף במכר לא קנה
איתביה ד' חנוני כבעל הבית דברי ר"מ ר'
יהודה אומר חנוני בשולחני עד כאן לא קא
מיפלגי אלא דמר סבר חנוני בשולחני ומר
סבר חנוני כבעל הבית אבל דכולי עלמא
אם הוציא מעל רבי מאיר לרבוי דר' יהודה
קאמר לדידי אם הוציא נמי לא מעל
אלא לדידך אודי לי מיהא דחנוני כבעל
הבית ואמר ליה לא בשולחני אמר רב
חזרנו

דנעי לקבילי עליה אונסא דאורחא לא הוא מקדשה לה ניה
דשכיח לאיתנוסי טפי גבי איתחא מנכרא. א"י"ג לא רמי אחריות
עליה לא נחא ליה דליתניס מינה פן תיעבד ותאמר לו קידשתי
דכדכ שלא נתימי בו: בשלמא איהו לא נחא לה דניחלל הקדש
על ידה. דמה הגאה יש לה בחילולו אם לא נתקבלו יעטרך זה
לקדשה בהיתר משלו: דניקני איתחא ממילא. ואע"פ שעליו לשלם
להקדש השחא מיהא נחא ליה שמה אין לו משלו עכשיו כלום: אשה.
הא קאמרין דלינה מקודשת בשגגה הקדש לרבי מאיר: משום מהו
שיצאו לחולין. להניח מהן עתה חיה יתחייב בהן קרבן מעילה: היאך
יצאו לחולין. כמה יצאו מרשות הקדש אחרי שאין דבריהם קיימין: במכר
מאי. לקח החפץ במעות הקדש בשוגג לרבי מאיר קנה או לא קנה: לא
קנה. ולא יצאו מעות לחולין ואין מעילה לרבי מאיר בהקדשות אלא
באוכל אוכלי הקדש אבל המוציא מעות הקדש אין לו מעילה ככל מקום
שהן שם הקדש עליהם: חנוני כבעל הבית. משנה היא במעילה (ה) גזר
המפקד מעות אצל שולחני אם לרזרין לא ישתמש בהם לפיכך אם הוציא
לא מעל הגזר אלא שולחני ואם מותרים ישתמש בהם לפיכך אם הוציא
מעל הגזר דברשומיה עבד דמידע ידע דשולחני נריך למעות מדיר אבל
עבד"ב בין כך ובין כך לא ישתמש בהן דלאו אדעתא דהכי אפקדינהו גביה דסתם עבד"ב אינו משתמש חמדי במעות לפיכך אם הוציא מעל עבד"ב ולא
הגזר שהפקדו: חנוני כבעל"ב. שאינו נריך תמיד למעות שנתנים לו פירות וכל מכה מוחסם באשראי ודי לו במיעוט מעות עבדו ר' יהודה אומר
חנוני כשולחני: אבל דר"ע. המוציא מעות הקדש מעל אחד מהם אלמא במכר לר' מאיר קנה דאם לא קנה היאך יצאו מעות לחולין: לדידי. אם
הוציא לא מעל לא זה ולא זה שאין מעילה במעות אלא באוכלין: (ה) לדידך. דיש מעילה במעות: אודי לי מיהא דחנוני כבעל"ב. והוא מעל ולא גזר
דלא דברשומיה עבד וא"ל ר' יהודה לא מודיעא לך דהא אלא כשולחני הוא ומעל גזר דמידע ידע דנריך תמיד למעות לקנות סמוכה:
חזרנו

16 (בכמ"י: הרגמה רב
יבא סבא קמיה דרב
ספאל.) (ג) בכמ"י: דניחלל.
וקן לקמן.) (ד) מעילה
אל: בית מג. מוספתא
דמעילה שפ"ב. (ה) (בכמ"א:
דמרחא.) (ו) ויקרא
ה. ט"ו. (ז) (בכמ"ב:
וקידושין נריכין שיהו שיהו.
(ח) (במחש"א טפף אפילו.
וכ"י מהחוס'.) (ט) (כמ"א).
(י) (וע"פ ח"י) בטורות
ד"ה ונתן ועי' הטעם
ח"י) ט"ו. כ"ה. פ"ה
לפ"י. (י) (וחז"ל קמ"א).
(כ) ו"ל דתמלל מעל.
(ל) (מעילה י"ח.
ע"ש.) (מ) (י"ל דתמלל
מעל).

גליון הש"ס

ח"י"ה ר"ה איהו בס"ד
הואיל ואין ראיה שם
לאכילת ע"י בית ד' ד' ט"ה
מדיה כהן:

הגהות הב"ח

16 (א) ש"י ד"ה למי דמי
כאולין אלא לר' יודן:

הגהות מור"ב

רנשבורג

16 (א) ח"י"ה ד"ה איהו רבי
והוא ע"כ בגבולין אפ"י.
ל"ו דף פ"ו ע"א ט"ב:

מוסף רש"י

חנוני כבעל הבית.
הפקדו אלא טעם הרי
הוא כבעל הבית. שאם
נכל מתקדש כשולחני וכן
כך יצא לא יעל סבן
(משכ"ה ס"א.) בשולחני.
למשכ"ה שם הוא כנעל
להפ"ק כשולחני לפיכך דע
כשולחני שם.